



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 200/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti BOGI GAMES s. r. o., Sabinovská 32, Veľký Šariš, zastúpenej advokátom JUDr. Matejom Kukurom, Advokátska kancelária IURISTICO s. r. o., Štefánikova 26, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 9/2013 z 23. októbra 2013 vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti BOGI GAMES s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti BOGI GAMES s. r. o., Sabinovská 32, Veľký Šariš (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 9/2013 z 23. októbra 2013 vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že „Krajský súd v Prešove rozhodol rozsudkom zo dňa 21. novembra 2012, č. k. 2S/36/2012-50, podľa ust. § 250j ods. 2 písm. c) a d) O. s. p. o zrušení rozhodnutia odporcu Mesta Sabinov zo dňa 31. júla 2012, č. 3162-4/2012, vydaného vo veci uloženia pokuty za správny delikt a vrátení veci na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa zároveň rozhodol o povinnosti odporcu nahradiť navrhovateľovi trovy konania. Čo do výroku o trovách konania podal odporca – Mesto Sabinov odvolanie. Na základe výzvy súdu prvého stupňa doručenej sťažovateľovi 14. januára 2013 sa sťažovateľ ako navrhovateľ vyjadrením zo dňa 28. januára 2013 vyjadril k podanému odvolaniu. Najvyšší súd Slovenskej republiky následne uznesením zo dňa 23. októbra 2013, sp. zn. 8Sžo/9/2013, odvolanie odporcu odmietol, a zároveň rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že tieto žiadnemu z účastníkov konania nepriznal, hoci sťažovateľ vyčíslil trovy odvolacieho konania podaním zo dňa 13. marca 2013 v sume 79,80 €.

Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie o trovách odvolacieho konania tým, že s ohľadom na skutočnosť, že výsledok konania je obdobný ako pri zastavení konania, žiadny

z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, pričom vychádzal z ust. § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a analogicky aj z ust. § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p.“

Podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd napadnutým uznesením porušil jej v sťažnosti označené práva „v časti výroku o trovách odvolacieho konania... z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia“. V súvislosti s touto námietkou sťažovateľka v sťažnosti bližšie argumentuje:

„Najvyšší súd v napádanom rozhodnutí uvádza, že o trovách odvolacieho konania rozhodol analogicky na základe ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., keďže výsledok konania je pri odmietnutí odvolania obdobný ako pri zastavení konania.

Podľa názoru sťažovateľa možno takúto aplikáciu ustanovenia § 146 O. s. p. na základe analógie legis v danom prípade akceptovať, najmä s ohľadom na absenciu osobitného ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku, ktoré by upravovalo postup súdu pri rozhodovaní o trovách konania v prípade odmietnutia podania (odvolania) súdom.

Podľa názoru sťažovateľa však najvyšší súd aplikoval citované ustanovenie v posudzovanom prípade mechanicky, bez toho, aby uviedol, zdôvodnil, akým spôsobom zohľadnil pri jeho aplikácii okolnosti posudzovaného prípadu, čo je v priamom rozpore s požiadavkou vyslovenou ústavným súdom vo... citovanom náleze III. ÚS 144/2010.

Najvyšší súd taktiež opomenul v svojom rozhodnutí uviesť, z akého dôvodu aplikoval na posudzovaný prípad len ustanovenie 146 ods. 1 O. s. p., nie však už priamo nadväzujúce ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p.

V zmysle ustálenej civilnoprávnej judikatúry, ako aj právnej vedy je potrebné ustanovenie § 146 ods. 1 O. s. p. aplikovať vždy v nadväznosti a vzájomnej súvislosti s ustanovením § 146 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný nahradiť jeho trovy.

Ako vyplýva z komentára k ustanoveniu § 146 ods. 1 a 2 O. s. p., v prípade zastavenia konania v zásade platí, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, avšak len v prípade, ak sa neuplatní ust. § 146 ods. 2 O. s. p. (Števček, M.,

Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. I. diel. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 521).

Obdobne v komentári Drápal, I., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní rád I. Komentár. I. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 989 až 990, sa uvádza, že právna úprava neumožňuje súdu rozhodnúť o náhrade trov konania automaticky tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Z previazanosti ust. § 146 ods. 1 písm. c) s ust. § 146 ods. 2 vyplýva, že ak súd zastavuje konanie, mal by sa zaoberať v prvom rade otázkou, či niektorí z účastníkov konania zastavenie konania zaviniť. Tam, kde zastavenie konania bolo zavinené, prizná súd ostatným účastníkom konania náhradu trov konania.

Automatické rozhodovanie súdu o trovách konania pri zastavení konania z rôznych dôvodov, a to púhym odkazom na ust. § 146 ods. 1 O. s. p. je potrebné považovať za nesprávne. Uplatnenie odseku 1 má opodstatnenie len v tých prípadoch, ak nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie o trovách konania podľa ust. § 146 ods. 2 O. s. p., teda je potrebné vždy skúmať, kto zastavenie konania zaviniť (Dávid, L.; Ištváněk, F.; Javůrková, N.; Kasíková, M.; Lavický, P. a kol. Občanský soudní rád. Komentár. I. díl., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, s. 646).

Ak teda najvyšší súd aplikoval v posudzovanom prípade, na základe analógie legis, na rozhodnutie o trovách konania pri odmietnutí odvolania ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., mal tak urobiť rovnako, ako by postupoval v prípade zastavenia konania v konaní pred súdom prvého stupňa, a zohľadniť pri svojom rozhodovaní i ustanovenie odseku 2 paragrafu 146 O. s. p.

Rovnaký prístup predpokladá i komentár k Občianskemu súdnemu poriadku (Števec, M., Ficová, S. a kol; s. 866), v ktorom sa uvádza, že v prípade, ak súd odmietol odvolanie, môže súd priznať náhradu trov účastníkovi konania voči odvolateľovi v prípade, ak mu takéto trovy vznikli, nakoľko mal úspech vo veci.

V napádanom uznesení najvyšší súd vôbec nezohľadnil, že v odvolacom konaní vznikli sťažovateľovi odôvodnené a účelné trovy konania, keď sa na základe výzvy súdu vyjadril k podanému odvolaniu, čo nepochybne prispelo k odmietnutiu odvolania odporcu.

Skutočnosť, že obvykle nevznikajú v konaniach v súvislosti s odmietnutím odvolania účastníkom konania trovy, keďže súdy spravidla rozhodujú na základe skutočností, ku

ktorým prihliadajú z úradnej povinnosti, nemôže viesť k mechanickej aplikácii ust. § 146 ods. 1 O. s. p. i v posudzovanom prípade.

Takýto mechanický a formalistický prístup najvyššieho súdu viedol, podľa názoru sťažovateľa, k arbitrárnemu a nepreskúmateľnému rozhodnutiu súdu predstavujúcemu zásah do práva na súdnu ochranu sťažovateľa v zmysle čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru. ...

Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, vrátane trov právneho zastúpenia, je i súčasťou práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 protokolu č. 1 k dohovoru.

Ústavný súd vyslovil, že arbitrárne - neodôvodnené rozhodnutie súdu o nepriznaní trov konania predstavuje (okrem porušenia čl. 46 ústavy) i porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie súdu v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania účastníka, ktorý mal v konaní úspech, v odôvodnení, ktoré neobsahuje žiadne skutočnosti umožňujúce preskúmať závery rozhodnutia súdu, (...) je potrebné považovať za formálny výkon práva na súdnu ochranu, ktorý porušuje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy (I. ÚS 423/2010).

S ohľadom na uvedené došlo podľa názoru sťažovateľa arbitrárnym a neodôvodneným rozhodnutím odvolacieho súdu o náhrade trov odvolacieho konania, ktoré sťažovateľovi v súvislosti s odvolacím konaním preukázateľne a účelne vznikli, i k zásahu do práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu v zmysle ustanovenia článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, sp. zn. 8Sžo/9/2013.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. októbra 2013, sp. zn. 8Sžo/9/2013, vo výroku II o trovách odvolacieho konania sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 340,90 €, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet advokátskej kancelárie IURISTICO s. r. o. so sídlom Štefánikova 26, 040 01 Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 9/2013 z 23. októbra 2013 vo výroku, ktorým rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, boli porušené jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto

možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

1. Ústavný súd, poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru, zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

V judikatúre ústavného súdu sa ustálil právny názor, podľa ktorého rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (napr. IV. ÚS 248/08).

Ústavný súd pri posudzovaní sťažností, ktoré smerujú proti rozhodnutiam všeobecných súdov v častiach, ktoré sa týkajú problematiky (náhrady) trov konania, t. j. problematiky, ktorá má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k prípadnému zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) zvlášť extrémnym spôsobom, alebo ak zistí, že napadnutým rozhodnutím došlo zároveň aj k neprípustnému zásahu do iných ústavou garantovaných práv (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené východiská svojej ustálenej judikatúry konštatuje, že námietky sťažovateľky síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania o trovách konania, a to konkrétne časti náhrady trov konania o odvolaní podanom proti rozsudku vydanému v rámci správneho súdnictva v časti výroku o trovách konania, ktoré sa v konkrétnych podmienkach daného prípadu vo svojich dôsledkoch síce mohlo negatívne dotknúť sťažovateľky, avšak z hľadiska kritérií spravodlivého súdneho konania ich podľa názoru ústavného súdu nemožno dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú ústavnú relevanciu ako v prípade, ak by išlo o námietky proti rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej vrátane výroku o náhrade trov konania v rámci takéhoto rozhodnutia.

Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniel. V takýchto prípadoch, ako to zodpovedá i ustálenej judikatúre, nemožno interpretovať použitý pojem „zavinenia“ iba v doslovnom jazykovom zmysle, ale pri jeho

interpretácii je potrebné brať do úvahy aj príčinnú súvislosť, v ktorej je príčinou správanie účastníka konania (m. m. II. ÚS 281/2011).

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V prípade zastavenia konania sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania vo všeobecnosti postupuje podľa § 146 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Z tohto ustanovenia však zákon pripúšťa aj dve výnimky, ktoré sú ustanovené v § 146 ods. 2 OSP. Súd pri rozhodovaní o trovách zastaveného konania musí najprv posúdiť, či nie sú splnené zákonné podmienky na použitie § 146 ods. 2 OSP, teda či nejde o niektorú zo spomínaných výnimiek, a len v prípade, že to tak nie je, rozhodne o trovách zastaveného konania podľa § 146 ods. 1 OSP. Ustanovenie § 146 ods. 2 prvej vety OSP predpokladá zavinenie niektorého z účastníkov konania na zastavení konania, toto zavinenie môže byť na strane žalobcu aj žalovaného.

V čl. 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu. Aj úprava platenia a náhrady trov konania obsiahnutá najmä v Občianskom súdnom poriadku určuje, či sa právo na súdnu ochranu naplní reálnym obsahom (čl. 46 ods. 4 ústavy). Preto procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania, treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy). Pritom treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel oproti inému účastníkovi, a to bez zreteľa na jeho postavenie v konaní, materiálnu ujmu v dôsledku platenia trov konania.

Sťažovateľka predovšetkým namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia, v ktorom najvyšší súd pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol analogicky podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, pričom neodôvodnil, prečo na posudzovaný prípad neaplikoval nadväzujúce ustanovenie § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Napadnutým rozhodnutím najvyšší súd odmietol odvolanie odporcu (mesto Sabinov, pozn.) podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvou vetou a § 250s druhou vetou OSP, keď konštatoval, že odvolanie smerovalo proti rozsudku vydanému v konaní o správnej žalobe, ktorým súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) OSP, v dôsledku čoho odvolanie proti takémuto rozhodnutiu nie je prípustné – ani v merite veci, ani proti trovám konania. Podľa najvyššieho súdu na uvedený záver nemá vplyv ani nesprávne poučenie uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvého stupňa o prípustnosti odvolania v časti o náhrade trov konania, pretože takéto nesprávne poučenie nezakladá právo na jeho uplatnenie. V napadnutom rozhodnutí najvyšší súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania „*podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a analogicky podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže výsledok konania je obdobný, ako pri zastavení konania*“.

Zo sťažnosti, ako aj z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že sťažovateľka sa na výzvu najvyššieho súdu vyjadrila k odvolaniu odporcu podaním z 28. januára 2013, v ktorom navrhla, aby najvyšší súd odvolanie odporcu odmietol alebo potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania ako vecne správny. Možno preto konštatovať, že vyjadrenie sťažovateľky k odvolaniu odporcu prispelo k jeho odmietnutiu odvolacím súdom, a z tohto hľadiska išlo o dôvodne a účelne vynaložené trovy odvolacieho konania.

Na základe odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd, rozhodujúc o náhrade trov odvolacieho konania, rozhodol na základe analógie legis, aplikujúc ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c) OSP, keďže výsledok konania (odmietnutie odvolania) je obdobný ako pri zastavení konania, zároveň však neodôvodnil, prečo

v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na aplikáciu ustanovenia § 146 ods. 2 prvej vety OSP, t. j. prečo nezaviazal na náhradu trov odvolacieho konania odporcu, ktorý podľa sťažovateľky zavinil, že odvolanie bolo odmietnuté.

Z okolností posudzovaného prípadu vyplýva, že odporca, spravujúc sa nesprávnym poučením súdu prvého stupňa uvedeným v písomnom vyhotovení jeho rozhodnutia, podal odvolanie v domienke, že proti výroku o trovách konania je odvolanie prípustné. V uvedených súvislostiach preto nemožno konštatovať, že odporca procesne zavinil, že najvyšší súd odvolanie uznesením odmietol. Za takýchto okolností prípadu sťažovateľky potom podľa názoru ústavného súdu aplikácia ustanovenia § 146 ods. 2 prvej vety OSP ani neprichádzala do úvahy. Opačný právny záver založený na požiadavke aplikácie § 146 ods. 2 prvej vety OSP najvyšším súdom v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci by bol v rozpore s požiadavkou zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (§ 1 OSP).

Ústavný konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu aj vzhľadom na už citovanú judikatúru ústavného súdu nemožno z ústavnoprávneho hľadiska spochybňovať. Sťažovateľkou namietané pochybenie najvyššieho súdu pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania spočívajúce v absencii odôvodnenia vo vzťahu k nesplneniu zákonných podmienok na použitie § 146 ods. 2 prvej vety OSP zjavne nemá ústavnoprávnu relevanciu. Uplatňujúc východiská svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd zastáva názor, že v danom prípade nejde o pochybenie takej intenzity, na základe ktorého by mohol po prípadnom prijatí sťažnosti reálne dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Opačný prístup k posudzovaniu námietok sťažovateľky by v konečnom dôsledku smeroval k spochybňovaniu ústavného postavenia ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) a vyúsťoval do jeho vnímania ako riadnej (príp. mimoriadnej) opravnej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov.

V prerokúvanej veci nemožno opomenúť ani tú podstatnú skutočnosť, že sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, ktorým najvyšší súd nepriznal sťažovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré sťažovateľka vyčíslila v sume 79,80 €. Túto sumu možno označiť za zjavne celkom bagateľnú, a aj keď sťažovateľka zakladá svoje námietky najmä na porušení práva na spravodlivé súdne konanie, táto skutočnosť prispela k podpore záveru ústavného súdu o zjavnej neodôvodnenosti sťažnosti. Nepriznanie náhrady trov konania v sume 79,80 € totiž predstavuje zásah do hmotného práva sťažovateľky len nepatrnej intenzity. Ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytnutie ústavnoprávnej ochrany sťažovateľovi prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch, v ktorých došlo k porušeniu základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (IV. ÚS 414/2010).

Z týchto dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. Sťažovateľka v sťažnosti namietala aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, porušenie ktorých dávala do súvislosti s údajnou arbitrárnosťou napadnutého uznesenia o nepriznaní trov konania. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nebolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu namietanej arbitrárnosti napadnutého uznesenia, v nadväznosti na to nemohlo dôjsť ani k porušeniu označených práv. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažnosti sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť ako celok bola odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2015